

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény

Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése, ide küldendő az előfizetési díjak, nyilvánterkek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadhatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Ooppelik A., Daube G. L. és társánál és Herndl. Brűben: Stern M.

Nyilttér petitsorra 10 kr.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Állategészségügyünk rendezése.

Gazdasági állapotaink rohamos átalakulása nem vonulhatott el nyomtalanul állategészségügyünk fölött. Szarvasmarha állományunk megszorodott, ellenben a ragályos betegségek is nagyobb gyorsasággal terjednek szét, egyrészt az állati népesség nagyobb sűrűsége, másrészt a beteg állatoknak a vasút által lehetővé tett nagyobb távolságra szállítása miatt. Pedig a gazdának ma épp oly terhes lejáratai vannak, mint a kereskedőnek, melyekre készen kell lennie; a súlyos adókhöz és munkabérekhez hozzájárulnak még a gazdasági gépek beszerzésének, a trágyázásnak, a sokféle biztosításnak kiadásai. Ily körülmények között nyája egyetlen darabjának elhullása is zavarba sodorhatja a mezőgazdát, a honnan már csak egy lépés a bukás.

Nem kell tulságosan agrariusoknak lennünk, hogy a kötelező állatbiztosítást oly posztulatumnak tekintsük, mely a mezőgazdasági hitel szervezésének elengedhetlen előfeltétele. De addig is az államnak kötelessége közelebbi módokról is gondoskodni a veszély orvoslására és pedig elsősorban jó egészségügyi szolgálat megteremtéséről, mely a ragályos betegségek terjesztése ellen a legbiztosabb védelem.

A nyáron lefolyt s most is föl-föllépő események megmutatták, mily végezetes gazdasági visszahatással jár e tartózkodás elmulasztása. Szomszéd államaink elzárják állatkivitelünk előtt határait, a mi

mezőgazdaságunk minden ágára kiszámíthatlan károkkal jár. Az importáló külfölddel szemben igen természetesen nekünk kell a garanciát elvállalnunk, hogy kivitelünknel a szerződésekből megállapított föltételek betartatnak, de erre nem is vállalkozhatunk más-ként, mint ha a kormány részletesen tájékozva van gazdasági állatunk egészségi állapotáról s intézkedéseinek szigorú végrehajtását biztosítani tudja.

Sajnátságos és a mi reformalkotásainkra jellemző módon nálunk az egészségügy államosságát is a közigazgatás államosítása keretében kontemplálta először a kormány, még pedig első sorban a meglévő járási állatorvosok hivatalok államosítása és fokozatos szaporítása után, a szolgabírói hivatalok számának megfelelő 404 állás szervezéséig. Nem nézték, hogy ez a junktim, mely állategészségügyünk észszerű javítását, az állami közigazgatás nagy elvi kérdésének sorához kötötte volna, minden egyébre inkább mutatott, mint őszinte jóakaratu törekvése, mezőgazdaságunk ez égető kérdésének megoldása iránt. Pedig az állategészségügyi szolgálatnak a közigazgatás államosításától független újjászervezése külön törvények alapján, rendelkezésre állottak volna azok az összegek, melyeket e municzipiumok ma az állatorvosok dotálására fordítanak, melyek 182 rendszerezett állásban évi 75.999 frt évi rendes fizetést, 2535 frt szálláspénzt, 38.800 frt utálátányt s 1998 frt szolgálati pótléket, mindössze tehát 118.412 frtot tesznek ki.

A mint ma áll a dolog, kétségtelen, hogy

az állategészségügyi szolgálat többé nem felel meg a hozzá kötött jogos várakozásnak. Ragály esetén a szükséges intézkedések, gyakran csak igen későn következnek be, úgy, hogy többé nem gátolhatják a vész elhárítását. Igaz, hogy a kormánynek módjában áll a szükséges lépéseket kezdeményezni, de azoknak elmulasztásával szemben nincs más eszköze, mint az utólagos megtorlás, pedig éppen a végrehajtás gyorsaságától és pontosságától függ az eredmény sikere. Állatorvosaink rosszul vannak javadalmazva s ez az oka, hogy némely vármegyékben egy állatorvos esik 319—210 községre, míg sok helyen nincs is járásorvosi állás rendszerszerűen.

Hallomás szerint a földmívelési miniszteriumban is megelégték az állapotokat s törvényjavaslatot dolgoztak ki az állatorvosi intézmény államosításáról, mely ellen a ciklusban már tárgyalás alá is kerülne a képviselőházban, melynek intenciója első sorban az állatorvosi hivatás színvonalainak emelésében állana. Némelyek az állatorvosi tanfolyam kibővítésével vélnék czélt érni. Ennek azonban nézetünk szerint csak az intézmény vallhatná kárát, mert bizonyos, hogy ugyanannyi fáradság és tanulmány árán, mindenki inkább a tulajdonképeni orvosi szakra tödulna, mert ugyanannyi áldozattal és idővel nyerhetne ott is képesítést. Mi azt hisszük, hogy a kvalifikálatlan elemeket, az állatorvosi pályát ellepő kuruzslokat kellene visszatartani, kik minden prophylaktikus rend-

T Á R C Z A.

Orgonaág . . .

(Iria: Gottier Lajos.)

Amint ott sétálnak ketten a széles kerti uton a nagylevelű ribizkebokrok közt, a férfi olyan szenvedélyes, mohó vágygally néz a szép asszony kipirult arcába, a hogy csak egy türelmetlen szerelmes tud nézni.

— Igazán, Leórey, hazudnék, ha azt mondanám, hogy nem vártam nyilatkozatát. Már rég ösmerem érzelmeit és mindig örömmel gondoltam arra, hogy szerel. Nem csak a hiúságomnak esett az jól, a szívemnek is. S most mégis jobb szeretném, ha nem nyilatkozott volna és maradna minden a régibe. Az az önzetlen, meleg, őszinte barátság, mely közöttünk évek óta fönáll, most meg van zavarva.

— Azért van megzavarva, mert feleségül akarom venni? S a férfi ideges mozdulattal nyúl sugár fekete bajszához, míg olajbarna arcából csak egy villog két sötétkék szeme. Akkor többre beszél barátságomat, mint óhajtanám, folytatja kelletlenül nevetve s lovagorkabcsával leüt egy sárga pillangót, mely ingerkedve röpked előttük.

— Értsen meg, Leórey. Én nem akarok másodsor férjhez menni. Sem magához, sem más-hoz, soha az életben. Szól az asszony, s míg beszél ráemelei okos, barna szemét a férfira.

— Ezt szokták mondani azok, akik . . . (itt

nehezen jött a szó ajkaira, de aztán mégis csak kinyögte valahogy, nagy keservesen) akik . . . kikoszorazzák a kérőjüket.

— De az sem felelhet másképp, aki csakugyan nem akar férjhez menni. Kérem, ne legyen igaztalan hozzám. Olyan megelégedett, nyugodt életem van szegény férjem halála óta, a mivel — hisz maga tudja legjobban — sohase voltam boldog, hogy nem élvezhetem eléggé a jelent. Független, szabad vagyok. Más kötelességem nincs, csak a lányomat szeretni és fölnevelni s ez kitölti egész életemet. Lássá, ha feleséggé mennék magához, megrovidíteném gyermekemet a szeretetben, akkor már csak félig volnék az övé, ha ugyan egészen le nem foglalna egy ilyen szenvedélyes, fiatal férj, mint maga, a kihez — csak vallják be őszintén — harminczöt évemmel vén asszony is vagyok, a maga harminczhat esztendeje mellett.

S a »vén asszony« olyan kíváncsian néz ki, úde piros ajkaival, világos nyári blúzában, mely hizelgően simul oda ruganyos, kerekded idomaihoz, karcu derékban végződve, a sárga bőr öv alatt, hogy a férfi le nem veheti róla a tekintetét.

— Tehát komolyan elutasít? kérdi rekedt hangon, s nem állhatott tovább ellen a csábnak, mit a szép asszony dejes kölsége okoz és megfogta izmos markával a Bedeőkyné karját, ott, hol a bluzz ujjá vezetődik.

— Nem utasítom el, sőt kérem, maradjon ezután is olyan igaz, jó barátom, mint eddig volt. Szükségem van a barátságára s maga azt, mint lovagias férfi nem utasíthatja vissza.

— Éppen azért, mert férfi vagyok, a kinek szilaj, tüzes vér pezseg ereiben, nem fogadhatom el barátságát. Arra nem vagyok elég jó ember és nem elég öreg.

— Igazán van, barátom, nem elég öreg hozzám, sem arra, hogy tizenhárom éves lányomnak mostoha apja lehessen. És szeliden lefejtí karjáról a férfi kezét.

Most egy kipirult gyermeklány ront be a kert rácsajtáján. Olyan komoly barna szemei vannak, mint édes anyjának s a bőre is olyan hamvas, barackvirágszínű. Külömben amolyan hosszú kezű, lábú, sovány bakfis, a kinek most semmi sem áll jól. Ha a nagy leányt affectálja egyszerűen nevetésges, ha pedig gyermekes akar lenni, esetlen.

— Mamám! édes mamám! (rá sem ügyel a férfira, ki bosszusan huzgálja bajuszát) azt mondja a papék Annája, hogy czirkusz érkezett a városba. Menjünk be megnézni.

— Most rögtön parancsolod?

— Igazán! milyen tetszik lenni! nyafog a lány. Jérom! piros málna. S a másik perczben már ott gázol a veteményes ágyban, hogy a kerítéshez jusson, a málna bokrok közé.

— Ida! Ida! sohise jön meg az eszed!

Leórey ektözben azt gondolta, hogy neki most már nincs is itt keresni valója. S hogy elbucuzott Bedeőkynétől, hideg, udvarias akart lenni, de az sehoggy sem sikerült, mert csak dühös volt, és szerelmesebb mint valaha.

Ida kikisérte a kapun és gyermekes elragad-

szabály nélkül gyógyítanak, azokat, kik egyé-
mesterség mellett mint jövedelmező mellék-
foglalkozást az állatgyógyászatot is űzik.
Ezeket föltétlenül rá kell szorítani, hogy
záros határidőn belül képesítést szerezzé-
nek maguknak, a gyakorlatlótól való eltöltés
terhe alatt.

Állategészségügyünk soká már nem vá-
rathat magára. Mert a mit Szerbiával szem-
ben megengedtünk magunknak, mikor egész-
ségügyi biztost küldtünk ki az importált
szerb sertés ellenőrzésére, ugyanaz megtör-
ténhetik velünk is, mint megtörtént csak
nem rég Franciaországgal, melynek élő
állat exportját Anglia egyszerűen kitiltotta a
bretagnei és normandiai állattenyészetek
ragályozottságának gyanúja alatt, s mikor
Franciaország e tárgyban reklamációjával
élt, azt állítva, hogy Franciaországban vész-
nek nyoma sincs, azt a kategorikus feleletet
kapta: »hogy az meglehet, de nehéz volna
ezt bizonyítani, mivel Franciaországnak nincs
szervezet egészségügyi szolgálata s követke-
zőleg nem hisznek neki.«

Zalavármege

törvényhatósági bizottságának 1896. évi december hó
14-én és folytatva tartandó rendes közgyűlésén fel-
veendő tárgyak sorozatából:

1. Az 1876. évi VI. t.-cz. 4. §-a értel-
mében a közigazgatási bizottság választott
tagjai sorából kilépő 5 tag, névszerint Bogay
Máté, Háczy Kálmán, Skublics Gyula,
Skublics Jenő és dr. Vízlendvay József
helyére új tagok választása.
2. Az 1886. évi XXI. t.-cz. 25. §-a alap-
ján az igazoló választmányak 1897. évre
történendő újbóli megalakítása.
3. A nm. m. kir. belügyminiszteriumnak
leirata a malomrendtartás tárgyában alkot-
ott szabályrendeletre.
4. A vármegyei állandó bíráló választ-
mány a vármegyei leg több adót fizető bizott-
sági tagoknak 1897. évre kiigazított névjegy-
zékét bemutatja.
5. A vármegyei igazoló választmány,
a vármegyei választott bizottsági tagoknak
kiegészített névjegyzékét bemutatja.
6. A megyei gazdasági egyesület javas-
lata, a szarvasmarha-, sertés- és juhtenyész-
tésről alkotott szabályrendelet tárgyában.
7. Küldöttségi jelentés a törvényható-

tatással nézett utána, a mint karsu pejlovát dél-
czegen megülve, vágatott végig a falu egyetlen
utcáján hazafelé a tanyára, mely föléra járás-
nyira van ide.

Csak hogy otthon sehogy sem találta magát,
azért estére bement a városba, egy kis bufeljé-
tőre. Az »Arany Csillag«-ban a korbelyi kompánia
tárt karokkal fogadta. Éppen kapóra jött, mert
czudarul unatkoztak. A kis mérnök olyanokat ási-
tott, hogy majd kibukott a száján és elkeseredé-
sében menyre-földre esküdött, hogy elhelyeztet
magát ebből a nyomorult fészekből. A pénztárnok,
a ki nagy sportsman, a biziklizés üdvös mivoltát
fejtegette az ember szellemi és testi fejlődésére
a bóbiskáló tanárnak. Ott volt még két fiatal dok-
tor is, az egyik kis theát ivott rum és czitrom
nélkül, a másik ellenben feketekávézott. Egy méia-
bus, barna végécz kifogástalan Braehfeld-féle nyak-
kendővel a nyakán és »Politiches Volksblatt«-tal
a kezében,ült két deczi műkarcsos mellett, az
egyik sarokban. A karfiu féllában állva dőlt a
falnak s tátott szájával, behunyt szemmel, félig
alva, félig élvén, azt álmodta, hogy fizetőpin-
czér, A kávéforrás tündére meg bagyadtan mosoly-
gott trónusán, a nagy tükör alatt, a snapszos üve-
gek közt.

«No volt öröm, hogy Leórey belépett hozzá-
jok. Csaptak is egy olyan reggelig tartó, első osz-
tályu murit, pezsgővel, czigánynyal, nőtával,
tánczcal, kassziros frajlával, sok fekete kávéval,
nehány rendbeli összereszeséssel és több rendbeli

sági utadó természetben való leszolgáltatás-
ról alkotandó szabályrendelet tárgyában.

8. A közigazgatási bizottság, az 1 frtot
meg nem haladó állami adót fizetők ter-
hére kivetelt, de szegénységük miatt tőlük
be nem vehető 1 frt 50 kr. utadónak meg-
felelő napszámmal leendő leszolgáltatása
iránt alkotandó szabályrendelet kidolgozása
sára egy küldöttséget javasol kirendeltetni.

9. Az életkoruk 15-ik évét még be nem
töltött gyermekeknek a mulató helyekről való
látvartartása tárgyában alkotandó szabályren-
delet tervezete.

10. A csáktornyai járási főszolgabíró
1550/kig. 1896. számú jelentése a dráva-
csányi körjegyzőség kettéosztása tárgyában.

11. Hadrovics Elek alsó-lendvai kerületi
körjegyző kérvénye fizetése felemelése iránt.

12. Az alsó-lendvai járási főszolgabíró
jelentése az alsó-lendvai községi aljegyző fize-
tése megállapítása tárgyában.

13. A megyei árvászeké előterjesztése az
alsó-domborui illetőségű Jancsecz István elme-
beteg gondnoksága alá helyezése körül fel-
merült 3 frt 99 kr. költségnek az árva-
tári tartalékalapból leendő megtérítése iránt.

14. Perlak községnek pótdadó törlése
tárgyában hozott határozata törvényhatósági
jóváhagyás végett bemutatatik.

15. Alsó-Domboru község képviselő-
testületének kölcsön felvételét tárgyzó ha-
tározata.

16. Podbreszt s a vele érdekelt több
község képviselőtestülete által a népiskola
államosítása következtében elvállalandó köte-
lezettségekre vonatkozólag hozott határozat
jóváhagyás végett bemutatatik.

17. Perlak községnek a községi köz-
vágóhid használatáért szedhető díjak sza-
bályozása tárgyában alkotott szabályrende-
lete jóváhagyás végett bemutatatik.

18. Turcsisecs község képviselőtestüle-
tének községi póllék és behajtási illeték
visszatérítése tárgyában hozott határozata
jóváhagyás végett bemutatatik.

19. Csáktornyai község képviselőtestüle-
tének Mayer Salamon helypénzszodó bérlo
javára 500 frt bérösszeg elengedésére vonat-
kozó határozata.

20. Kotor község képviselő-testületének
ingatlan eladása és községi ingatlanok telek-

kibéküléssel gumirozva — természetesen közbe
meg is szaporodott a kompánia — hogy a jó kis-
városiak másnap egyébről sem beszéltek.

De hát az mind nem segített a Leórey Andor
baján, sőt egy erős katzenjammerrel töltötte meg.
Vagy két hétig duzzogott a szép asszonyra, de
tovább már nem bírta kiállani s akkor ismét
beállított hozzá, hogy folytassa ott, a hol utóljára
elhagyta a nótát.

Bedeókné nyugodt, szívélyes barátsággal
fogadta, a nélkül, hogy szemrehányást tett volna
neki két heti elmaradásáért, a mi csak fokozta a
férfi szenvedélyét s elgondolta magában, hogy ez
az asszony képes volna őt akár egy évi távollét
után is éppen így fogadni, a mint ma teszi.

Nem is igen maradt el ezután egy napra
sem. Belátta, hogy nem érdemes. Egészen megszok-
ták így egymást s a helyzetet. Az asszonynak
szinte hiányzott, ha egy nap véletlenül kimaradt
lovagja és nem üldözte, szenvedélyes, makacs
hódolatával.

— El sem tudom képzelni magát, szólt egy
nap Bedeókné neki, hogy milyen képet vágna
hozzá, ha véletlenül igent mondanék? Azt hiszem
nagyon ügyetlenek volnánk mind a ketten abban
a szokatlan új helyzetben.

— Én nem. Próbálja meg.
De annak az eszébe sem jutott. Csak ját-
szott a tüzzel.

(Vége következik.)

könyvi kiigazítása tárgyában hozott hatá-
rozata.

21. A vármegyei házi- és árvapénztá-
rának az 1886. évi XXI. t.-cz. 47. §. h.)
pontja értelmében eszközölt megvizsgálásá-
ról felvett jegyzőkönyvek bemutatattak.

22. A perlaki járás főszolgabírájának
előterjesztése az 1886. évet megelőző ügy-
iratoknak rendezését teljesítő egyének meg-
jutalmazása iránt.

23. A vármegyei számvevőség által meg-
vizsgált községi költségtervek és bírói szá-
madások törvényhatósági jóváhagyás végett
bemutatattak.

24. Dr. Mangin Károly kir. tanácsos,
s megyei tisztí főorvos dr. Viola Vilmos csák-
tornyai lakos orvosnak tudori oklevelét ki-
hirdetés végett bemutatja.

A Muraköz hegyvidéki olvasó-kör

folyó hó 6-án tartotta meg évi közgyűlését
Stridón.

A mult gyűlés jegyzőkönyvének hite-
lítését után Horváth Ferenc pénztárnok
leszámol az évi bevételekről és kiadásokról.
A számadás felülvizsgálására a közgyűlés
Novák László és Brodnyák Antal tago-
kat küldi ki, kik a számadást helyesnek
találták. Mire a közgyűlés a pénztárnoknak
a felmentvényt egyhangulag megadja.

Azután Danitz Sándor a kör elnöke
beszámol a kör egy éves multjáról. Röviden
vázolva a kör keletkezésének történetét,
előadja, hogy mily nehézségekkel kellett a
körnek megalakulásától kezdve megküzdenie.
Már a vidék természeti viszonyai is olyanok,
hogy nehezzé teszik az egyesületi életet,
mert a nyári hónapokat kivéve a kör szék-
helyére való bejárás ugyszólván lehetetlen.
De sokkal nehezebb volt a kör helyzete az
alattomos nemzetiségi intrikákkal szemben.
Daczára ezen nehézségeknek, a kör mind
erkölcsileg, mind anyagilag napról-napra
gyarapult, úgy, hogy a kör jelenleg 25 tagot
számlál. Ezen közül 18 rendes, 3 alapító,
4 dísztag. Ezen eredménytől indítatva to-
vábbra is kitarásra és buzgóságra kéri a
kör tagjait, hogy eme, a magyarság és
magyar szellem megóvására alakult kis kör,
mentől jobban megerősödjék. Végül pedig
megköszönvén a tisztikar és a tagok buzgó
közreműködését, maga és a tisztikar egy éves
mandátumáról leköszön.

Az új tisztikar választása titkos szava-
zással történt. Elnök lett Danitz Sándor,
pénztáros és könyvtáros Horváth Ferenc,
jegyző Krampatits József. Választmányi ta-
gok: Novák László, Csárics Sándor, Brod-
nyák Antal.

A könyvtáros jelentése szerint a kör-
nek járt 1896-ban 3 politikai napilap, 1 heti-
lap, 1 folyóirat, 1 élczlap és 2 tanügyi lap.
A könyvtárnak 1896. márczius 15-én kibo-
csájított felhívás vette meg az alapját.

A közgyűlés felkéri az elnököt és pénz-
tárnokot, hogy a mennyire a kör vagyona
engedi, a könyvtár részére könyveket ren-
deljenek.

Javaslatba hozott a kör javára 1897.
február havában tartandó bál. A szükséges
intézkedések megtétele végett a közgyűlés
egy szűkebbkörű bizottságot küld ki.

Haraszi István indítványára a közgyű-
lés az elnöknek és a tisztikarnak köszö-
netet szavaz önzetlen működésükért. Az elnök
bezáró beszéde után a közgyűlés az elnök
és a tisztikar életetésével véget ért.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kinevezés.** Az igazságügyi m. kir. miniszter Mayer Károly kapuvári kir. járás-bírói joggyakorlatot a perlaki kir. járás-bíróshoz aljegyzővé nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Weisz Arnold főtanító Alsó-Lendván, jegyet váltott Deutsch Hermin kissasszonnyal ugyanonnan.

— **Nyugdíjba vonuló bíró.** Dugovich Pál csáktornyai kir. aljársbíró e napokban nyugtotta be sok évi buzgó szolgálat után nyugdíjaztatása iránti kérvényét. Dugovich Pál a szabadságharcban mint honvéd, később mint közigazgatási tisztviselő, majd mint bíró közel egy félszázadon át szolgált hazáját s megyéjét, mely hosszú szolgálatai időből 30 évet vidékünkön, Muraközben töltött. Az ő szorgalmát, pontosságát, munkájának s tevékenységének értékét fölültes hatósága, valamint a nagyközönség eléggé ismeri s azért hisszük, hogy Dugovich Pál nyugdíjaztatása alkalmával azért a sok évi buzgó munkásságáért a magas igazságügyi miniszterium az őt megillető elismerésben fogja részesíteni.

— **Uj plébános.** Mult számunkban említettük, hogy Szelenzére plébánosnak a plébánia patrónusa, Festetits Jenő gróf, Králics Bálint volt miksavári adminisztrátort nevezte ki. Az új plébánosnak a kinevezési okmányt mult héten adta át Szilágyi Gyula, a csáktornyal grófi uradalom titkára, ki felhasználta az alkalmat, hogy állásából kifolyó hazafias kötelességeire az új plébánost figyelmeztesse. A plébános már elfogallta új állását.

— **A Szeivérth-féle asztal-társaság** mult hétfőn nyitotta meg a kávéházban elhelyezett perselyt. Az évi gyűjtés eredménye 11 frt volt, melyet gyűjtés folyán 41 frtra egészítettek ki az estélyen. Ebből a szegény tanuló részére karácsonra eszimeket fognak vásárolni. Az egyesület elnöke választás utján újból Rosenberg Lajos, alelnöke Bors István lett. A persely felügyelője ezentul is Szeivérth Antal. A gyűlést jóízű vacsora rekesztette be.

— **Az új menedékház.** A Csáktornya külső területén létesítendő állandó menedékház tárgyában a helybeli kisdiedőv-egyesület elnöksége tudvalevőleg emlékiratot terjesztett a kormány elé, hogy az intézet az egyesület vezetése mellett államköltségen fölállíttassék. A kormánytól a napokban érkezett le ez érdemben a válasz, a mennyiben a miniszter kijelenti, hogy hajlandó az egyesület kérését teljesíteni, de megkívánja, hogy az intézet állandó elhelyezéséről a község gondoskodjék. A választmány ez ügyben legközelebb gyűlést fog tartani.

— **Önképző-kör.** A helybeli áll. tanítóképző-intézet kebelében ez évben is megalkult az önképző-kör, mely irodalmi, pedagógiai és művészeti irányban fog működni. Első gyűlését mult vasárnap tartotta meg változatos program mellett, mely alkalommal szavallatok s önálló pedagógiai dolgozatok voltak napirenden. A sikerült gyűlést zongoraelőadás fejezte be. Az önképző-kör minden 2-ik vasárnap tartja gyűléseit, melyek nyilvánosak. A kör titkárja Hajduk József, jegyzője Lukács Lajos, pénztárosa Decsics József IV-ed éves növendékek. Az önképző-kört Tömör Boldizsár tanár vezeti.

— **Jégpálya.** A korcsolya-egyesület szünetelése következtében Hájós Ferencz dr. ügyvéd elnöklelte alatt néhány fiatal ember vállalkozott arra, hogy a jégsporthoz kedvelők számára alkalmas jégpályáról gondos-

kodjék. S azzal csakis a közóhajnak feleltek meg, a mikor ívet bocsájtottak ki, melyen aláírásokat gyűjtenek, hogy a korcsolyázók száma fölül tájékozva, ennek megfelelőleg az intézkedéseket megtehessek. Az aláírás anyagi kötelezettséggel jár, a mennyiben 3 frt tagságdíjat von maga után. Családjegy két tag számára 5 frt, három részére 7 frt. Képezdei növendékek kivételesen 1 frtot fizetnek csak. A jégpálya, mely a Zrinyi-vár mögött lesz berendezve, este is lesz használható, a mikor villanyos világítás fogja a korcsolyázást lehetővé tenni rajta. — A pálya használhatóságát a Fő-téren lévő kandeláberre kitűzendő zászlórud fogja napenként jelezni.

— **Színészet nálunk.** Monory Sándor jóhírű színtársulata — mint multkor megírtuk — f. hó 18-án Csáktornyára érkezik és 19-én kezdi meg itteni működését. A Bányamester című új operette előadásával. A saison csak 9 előadásra terjed ki. Színe fognak az elsőn kívül kerülni: »A Harom Kázmér, Gyerekasszony Vigeczek, Blitzweiss Kóbi énekes darabok, Durand és Durand, Béni bácsi vigjátékok, Meltóságos csizmadia népszimű s A két tascó szimű. Bérletet a színtársulat nem nyit, de ha valaki akarja, a jelzett 9 előadásra, a melynek pontos betartásáért az igazgatóság felel — egyszerre is váltható jegy — akkor a napi árban számított 7 frt 20 kr. helyett a jegy az egész időnyre 6 frt. Előjegyezni ez esetben lapunk kiadóhivatalában lehet. Ajánljuk a derék társulatot a város magyar intelligenciájának szíves figyelmébe. Monory megérdemli, hogy egzisztenciáját a társadalom biztosítsa s lehetővé tegye, hogy az igazgató Csáktornyáról ez egyszer deficit nélkül elmehessen.

— **Körvadászat.** A tél elejével nálunk megtartani szokott kör- és hajtóvadászatok már megindultak. Az első mult vasárnap, a második decz. 8-án tartották meg. Az első nap megejtett vadászatot, mely Tótfalu, Pusztafa és Dráva-Szt-Iván határában folyt le. 90 hajtó segédkezése mellett 11 vadász 112 db. nyulat lölt le, míg a második napnak 61 nyul esult áldozatul. Ez utóbbi vadászat a Stefanecz-Dráva-Szt-Iván-féle vadászterületen ment végbe, mely alkalommal 10 vadász buzgólkodott sport-szenvedélyének kielégítésén 80 hajtó közreműködésével. — Vadászat után a vidafalvi kocsmában gyűltek össze Nimród hívei, hol kedélyes vacsorán pihenték ki a nap fáradoalmait. A körvadászatot Sztrábia Ferencz, Fárnek László dr., Hájós Ferencz dr. s Czekorics Kálmán rendezték, mint a területek bérlői.

— **Tanító kerestetik.** Két muraközi álliskolához a horvát nyelvet is beszélő tanító vagy tanítónő kerestetik Levélbeli ajánlközások mielőbb a csáktornyai áll. tanítóképző igazgatóságához küldendő.

— **Haladás.** Stridó község képviselő-testülete elhatározta, hogy 1897. január 1-vel a község utczeit világítani fogja. E célra Csáktornya városától szerzi be a szükséges lámpásokat.

— **Igazolt képviselő.** A választók egy része által megtámadott baksai választás megsemmisítése érdekében benyújtott kérvényt az igazolóbizottság elutasította s Berger Ignácz dr-t a kerület igazolt képviselőjének jelentette ki.

— **A Balatonvidéki kör** f. hó 2-án Budapesten közgyűlést tartott, mely alkalommal elnökévé Csury Jenő dr. miniszteri fogalmazót választották meg.

— **Letenyei új országos vásár.** A m. kir. kereskedelmi miniszter megengedte Letenye községnek, hogy minden év deczember 25-ét megelőző kedden és így már f. hó 22-én új országos vásárt tarthasson.

— **Déli vasút.** A déli vasut tudvalevőleg az ezredévi országos kiállítás alkalmából magyar vonalainak állomásairól Budapest déli vasut különösen mérsékelt menetérti jegyeket adott ki, a melyek kiadását utólag ez évi deczember hó végéig terjeszté ki. Értesülésünk szerint a déli vasut ezen menetérti jegyek helyett, a melyek csak Budapestre és nem megfordítva Budapestről adattak ki, 1897. évi január 1-től fogva a magyar korona területén fekvő összes déli vasuti állomásoknak egymásközi forgalmában új, különösen mérsékelt menetérti jegyet léptet életbe.

— **Sertés-zárlat.** A sertés-zárlatnak az idén, úgy látszik, csak nem akar vége szakadni. Mult hét óta a zár alól alig feloldott sertések újabb zárlat alá kerültek s így már mult szerdán, a szokásos heivásáron, disznók piacra nem kerültek, noha a pallócok is nagy számmal jöttek el Csáktornyára, hogy vásárlásaikat megtegyék. A sertés-zárlatnak ez egyszer nem annyira a disznók, mint inkább a szarvasmarha az oka, mert az ökrök között járványserüleg föllépett száj- és körömbetegség tette szükségessé, hogy a tilalom a sokszülküekre is kiterjesszessék.

— **A Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 25 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipfájdalom, fejfájásnál, köszvényélnél, csuznál stb-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatásuaknak bizonyultak, sőt járványkórnál, minő: a kolera, hányóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszér jó eredménnyel használtatott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenként árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint »Richter-féle Horgony-Pain-Expeller» vagy »Richter-féle Horgony-Liniment» kérendő és a »Horgony» védjegyre figyelendő.

— **Erdélyi aranybányászat.** Lapunk hirdetési rovatában közöljük a »Fortuna» aranybánya-részvénytársaság hirdetését, melyre felhívjuk itt is olvasóink figyelmét. A társaság alapító s lehető legnagyobb óvatossággal és körültekintéssel oldották meg feladatukat, midőn megszerezték a Szent-Endre nevű bányát, mely a mellett, hogy aranyban gazdag, egyszermind nagyobb mennyiségű zuzóérczet is tartalmaz. E bányában három egész esztendeig folytak a feltárási munkálatok, s 60,000 frtot meghaladó kiadásokat tettek a vállalkozók, hogy a bányát teljesen feltárják és átvizsgálják. Ezen munkálatok eredménye a lehető legkedvezőbb. Remélni lehet, hogy e bánya, mely most már kellő üzemtökével és berendezéssel is fel lesz szerelve, rövid idő alatt Európa legővedelmesebb aranybányái mellé fog sorakozni. Mint a lapunk mai számában közölt hirdetésből kitűnik, a részvényeknek csak a felét bocsájtják aláírásra, míg a másik felét az igazgatóság és az alapítók maguknak tartják meg. A részvények névértéken, 25 koronájával bocsájtattak ki és így a kevésbbé vagyonosnak is módjában van egy jóvedelmesezőnek ígérkező vállalatban részt venni. Az aláírás deczember hó 12-ikétől 20-ikáig lesz és az aláírt összegek postautalványon is beküldhetők a hirdetésben megjelölt helyre. A további feltételek az aláírási felhívásból tudhatók meg.

— **Köhögés** rekedtség és elnyálkásodás ellen legjobb hatásu szer a RÉTHY-féle **Pemetefü-Czukorka**, mely ezen bajokat gyorsan megszünteti. Kapható minden gyógyszerárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal 1 frt 50 kr-ért bérmentve küld Réthy Béla, gyógyszerész Békés-Csabán. 635 2-5

Felolós szerkesztő:

Segéd-szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF. ZRINYI KÁROLY.

Kiadó és laptulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).

Sve pošiljke se tičnu zadržati
novinah, naj se pošiljaju na
me **Margitai Jožefa** urednika
vu Čakovec.

Izdateljstvo:

Knjižara **Fischel Filipova**
kam se predplate i obznane
pošiljaju.

MEDJIMURJE

nahorvatskom i magjarskom jeziku izlazdeći ružtveni znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tijeđen jedanokrat i to: vu svake nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto 4 frt.
Na pol leta 2 frt.
Na četvert leta . . . 1 frt.

Pojedini broji koštajē 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe
1 fal računajū.

Službeni glasnik: »Čakovečke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i. t. d.

Gospodarstvo.

I. Nekaj o oranju.

Premda se gospodarom čini, da je oranje već tak poznata stvar, da vsaki zna orati i da je suvišno o tom kaj pregovoriti ipak je oranje tak važno za gospodare, da je od oranja ovisno, da li će biline dobro uspjati ili ne.

Nije svakomu gospodaru poznata velika hasen dobroga oranja, ar oranje je prvi i najglavneši uvjet uz gnoj za dober razvitek bilina. Zato treba najprije znati, kaj se hoće sa oranjem polučiti i kakovu hasen ima dobro oranje?

Oranjem se tlo preobraća, izrahli, fonda se drač, podorava gnoj i seme. Da se to more kaj bolje obaviti, potrebno je kod oranja paziti:

1. Da brazde idu vu pravoj liniji, da su vse jednako duboke, ne preširoke i ne prevuzke. Navadno se uzima širina od 20 do 25 centimetra.

2. Da se vu bregovih ne orje uz brēg, nego poprečno brega tak, da brazda pada na gornju stran.

3. Da se vse falinge, koje bi nastale kod oranja tim, kaj plug izkoči iz tla, odmah poprave i da se vsaka brazda podpuno preobrne.

Da se tlo plugom kaj bolje obdēla, treba znati:

1. Kada se orje;
2. Koliko put treba orati i

3. Kak duboko (gliboko) se orje.

1. Kaj se vreimena za oranje tiče, najbolje je orati onda, kada tlo nije niti presuho, niti premokro. Osobito teško ilovasto tlo nije niti presuho, niti premokro, — pjeskovito pak ili jako vapneno tlo more se orati i onda, kad je malo više vlažno. — Sterniča treba prašiti i podoravati kaj prvlje, vsikak pak pred zimom, da se tlo preko zime zmrzne, da se izrahli, da zrak lehkeše vu tlo ulazi i bilinsku hranu raztvara. Teško glinasto ili ilovasto tlo mora se zaradi toga navēk i za protuljetno sētvu vu jeseni preorati na debele brazde, ar tak postaje teško tlo rahleše i plodneše, a zimski mraz sfonda drača i kukce. — Tlo treba orati, kad se pognoji. Osobito kad se gnoji vu ljetu, treba gnoja kaj prvlje podorati, da neizhlapljuje amonijak. Tako isto mora se tlo preorati, ako je zaraslo dračom, da se tak drač sfonda, kaj je osobito potrebno kod prahe.

2. Koliko put treba tlo orati, to visi o vrsti tla i bilja, koje se na njem goji. Vu obće treba tlo orati toliko put, dok bude dosta rahlo i sposobno za uzgoj gospodarskoga bilja. Teško ilovasto i glinasto tlo treba preorati više put, peškovito pak tlo izgubilo bi gustim preoravanjem, osobito vu protuljetju i vu jesen, od više vlage, kaj bi škodilo bilju. Čisto tlo treba manje preorati, nego li tlo poraslo dračom, tako isto treba tlo, na kojem su raslo žitarice, večkrat preorati, nego li ono, na kojem su bile okopavine.

3. Dubljina oranja visi o mekoti i zdravici. Gde je zdravica dobra, kojom se more mekota povnožati i popraviti, ondi treba orati kaj glibeše. Ako je zdravica jalova i neplodna, treba da se tak uzmogne s mekotom dobro pomešati, dobro obdelati i popraviti.

No ako je zdravica jako huda, kojom bi mogla mekota pokvariti, nesme se mekoti priorati, nego se mora samo prerahliti, kaj se čini plugom podkrivačem ili rovalom. Oranje na 5 do 10 centimetra gliboko zove se plitko oranje, na 10 do 18 ctm. zove se srednje oranje, a na 20 i više ctm. gliboko oranje.

Gliboko se orje rjolinim plugom, osobito onda, ako se hoće glibokše orati, nego li se navadnim plugom orati more, najmre na 50 do 60 centimetra. Tim plugom more se tlo mesto rigolanja prirediti za sadjenje američke čepljene loze vu cepinjak. Gliboko je oranje osobito dobro za detelicu i okopavine. Takovim se oranjem fonda drač, mokro tlo postaje lehkeše i suheše, zrak lehkeše deluje i raztvara zemlju vu bilinsku hranu, a ujedno se povećava plodovitost zemlje.

Treba li na vuzko ili široko slogove orati, ili ravno ili na grebene, to ovisi o tlu, koje se orje. Tlo sa vuzkimi slogovi hitro se izsusi, vno go se zemljišća za sētvu izgubi, posijano bilje nemore se oranjem tak lahko obdelavati, a sētve lahko pozebeju. Zato je bolje orati ua široke sloge ili plohe, vuzki pak slogi mogu se upotrebiti samo

Z A B A V A

Kak me je Tonček na pravi put dopeljajal.

Hoću mojim vriednim četvcem jednu pripovest o samomu sebi ovde pripovedati, za da se nebudu nekoja gospoda, a najme pak preložka na me srdila, ako si kojega gde kad za koju pripovest posudim. Em to svaki zna, da ja imena fingiram samo za to, da se bude pripovest lakše razumjeti mogla, a ne da bi tim hotel nekoga napasti. — Ja pišem sve i o svem, dapače i o samom sebi, samo neka je u granici pristojnosti i dopuščene šale.

Tonček anda, sluga i kučiš bil je svoje fele človek. On je na to rekuć med živinom odrasel, ali med najplemenitijom, kojoj isto sveto pismo slavu pieva. Zaradi toga je Tonček i malo više glavu nosil te je na svojega si podčinjenoga kravara, ako i ne posprdno, a to ipak onak milostivo iz visokoga dole gledal.

Kakti inspektor konjski spadal je Tonček med višeše izobražene te se je u družinski hiži pokazal kak današnji Falb, koj

zna naprvo za vrieme, kak poviestničar i gotov šaljivdija.

Iz novije poviesti najbolje je poznal Napoleona velikoga, o kojem je grozne stvari znal pripovedati: stariju poviest se je iz nekoj tucet knjig učil, koje su bile u Čakovcu i mozbit Varadžinu ili gde drugde na hrpe tiskane te na Križevu pri sv. Križu i Kottoribi, na Helenje pri sv. Heleni na Porciunkolovo u Čakovcu, na Rokovo u Draškovec na Jakopljevo u Prelogu i. t. d. na sejmu prodavane. Konačno njegove šale, ako ih sam nije znael, dohadjale su iz raznih smiešnih novin i knjižic, kak su to n. p. »Üstökös«, »Petrica Kerempuh« i. t. d., koje je on u svojoj ladići kakti svetsvo čuval i meni u njih samo onda kakove pol ure dopustil listati, kad je bil osobito dobre volje.

Iz toga bi se dalo suditi, da je dobri Touček mene skoro tak rad imal, kak svoje četiri konje u štali. Stoga sam ja više krat u štali sedel, a Tonček je nam petem, dok je one četiri česal, znal bezbrojne pripoviesti pripovedati, vrhu kojih sam se ja znal smejati, da sam puknuti hotel, dočim konji, koji su Tončeka bolje poznali, su na nje-

gove pripovesti znali nekak nevierovano glavami kimati.

Medjutim, jedan krat su konji Tončeku glavami kinajuć sve povladjivali kaj je goder govoril, a to pak je ovak bilo:

Pri istem gosponu, gde je Tonček služil a u čijoj kući sam ja na stanu bil, došla je u službu i stanovita dievojka. Ova dievojka je po mojem sudu bila prilično liepa, svojimi modremi oči lukala je posmehece vu sviet, po vrtu, polju i sienokoći je skakala kak veverica a ktomu se je zvala Bertica.

Nekakovu Berticu pako sam ja poznaval iz Hebelovih pjesmah i to je onda došlo tak, da sam se ja uslied one pjesme odmah pričel držati da sam Hebelov Hans a ona Hebelova Bertica — i sad je z menom nastala čudnovata promiena.

Knjige su mi na jedan krat postale nesnosni terh i sva znanost mi je postala onak raztrgana na komade, da se već niti učenjem nisam imal volju zabavljati. Jedino kakove zajubljenne pripoviesti mi je bila još volja četi a strelicom probodjena srca risati. Uslied toga su u školi slieделе u profesorovoj knjižici, kam je naše odgovore si

ondi, gde je tlo odviše vlažno. Koliko se tegleće jakosti upotrebljava pri oranju sa vsake fele plugi, visi o zemlji, koja se orje, o dubljini, vu kojoj se orje i o teglećoj jakosti, kojom se orje.

O tlu (zemlji).

Tlo ili oraču zemlju nazivlje gospodar onaj del zemlje, na kojem more uzgajati (povati) vsake fele biline. Biline rasteju na tlu i dobivaju delomice iz njega tvari, kojimi se hrane. Biline ne uspjevaju na svakom tlu jednako, a nije ni vsako zemljišće prikladno, da rodi svakovrstnim biljem. Čim više nalazi bilina primjerene hrane vu tlu, tim bujnije uspjeva; ali mora uz to i položaj zemljišća biti prama naravi rastline. — Zahman bi na primer sadili vinsku lozu na inače izvrsno tlo, kad bi ovo močvarno bilo. Isto tak prepalo bi nam zelje na suhom tlu.

Prva briga gospodarova mora biti, da se upozna sa svojim zemljišćem. Upoznav on njegova dobra svojstva, znal bude ih na svoju hasen upotrebiti, a dođuć na falinge, trsil se bude, da ih odstrani ili popravi.

O postanku tla.

Tlo je postalo tečajem vjekova od kamenja. I den denes raztraša se i drobi kamenje vu prah i ruševinu, sad vidljivim i bučnim, sad opet tajnim i tihim načinom. Ponajviše mrve i drobiju kamenje zrak, voda nagla prememba topline i zime, pak i samo bilinstvo.

Zrak raztvora kamenje ponajviše zato, kaj imade vu sebi kisika i ugljične kiseline. Ove stvari spajaju se s nekojimi sastavnimi kamenja, koje se po tom razpuca i razdrobi.

Voda, koja (kakti deždj) na pećine pada, raztapa nekoje sastavine, ter tim probušuje kamenje. Otečajuć pak preko pećinah tira nizbrdice odlomljeno kamenje, koje se onda koturanjem i tarenjem mrvči i drobi.

Izmjenom topline i zime kamenje se razteže i steže, t. j. toplina ga razteže, a zima steže. Po tom odlupljuju se na površini pojedini komadići ili zévnju pukotine, vu koje more voda predreć. Kad se pak voda vu pukotinah zmrzne, dobije vekši

objam, ter se onda mora pećina razpucati, kak pukne kupica ili flaša, kad se vu njoj voda zmrzne.

Biline tulikajše pomazu, da se pećine na površini rušiju i raztvoraju. Na golih pećinah vloviju se najrve prije vsega najniže tajnocvetke, lišaji, mehovina, iz kojih postaje, kada izumru, na površini pećine crnica. Ova je doduše tenka i neznatna, ali na njoj ipak već druge tajnocvetke bolje uspjevaju. Na ostatci ovih razvija se vse bujniji ter bujniji biljevni život. Korenčki prediraju vu pukotine pećine; sagjivši onde stvoriju crnicu, koja se poměša sa razdrobljenim kamenjem, pak tak nastane naslaga zemlje plodnice, koja je jaka, da na njoj uspiju i biline višega reda, kak kaj su: paprat, zatim javno-cvetke, trave i drugo bilje. Ove biline ostavljaju za sobom već više crnice tak, da more konačno raznoliko drévjje zahvatiti korenje i vse bolje ter bolje napredovati.

Zemlja od sdobljenoga kamenja, ostane ili na mēstu gde je, ili ju pak voda na nižja mēsta splavi. — Zemlju, koja je ostala na istom mēstu, gde je postala, nazivamo prvobitno tlo, doćim se onakova zemlja, koja je iz daljine doplavljena, zove se naplavina.

Gornja fela zemlje, koja je za obdelavanje prikladna, zove se mekota. Glubina mekote more biti vrlo različita. Da kad je mekota samo po dlan gliboka, i onda velimo, da je plitka, gda gdo je pako i više metrov gliboka, ter kad joj glubina iznosi preko 25 centimetra, velimo, da je mekota gliboka. Fela pako nalazeća se pod mekotom naziva se podloga ili zdravica. Podloga more biti vsakojačka: kamen, glina, pēsek, vapno itd.

KAJ JE NOVOGA?

S puta Njezinog Velićanstva.

Nj. Velićanstvo carica i kraljica Jalzabeta stigla je 29. novembra poldan iz Beča vu Lichtenegg kod Welsa, gde se je zadržala jeden dan vu pohodu kod nadvojvode Franje Salvatora i supruge mu nadvojvodkinje Marije Valerije. Dne 30. novembra o poldan odputovalo je Nj. Velićanstvo eks-

presnim iztočnim vlakom iz Welsa vu Monakov. Kraljica je prije odlazka dulje vremena na peronu šetala s nadvojvodom i nadvojvodkinjom. Vu 1/5 vuri poslje podne stigla je vu Monakov, gde su ju na banhofu dočekale princesa Gisela i nadvojvodkinja Augusta supruge nadvojvode Jozefa Augusta. Nakon boravka od fertalj vure krenula je kraljica izravno vu Pariz, od kuda polazi vu Biarritz ili vu Marseille, da odonud na privatnu parobrodu pohodi nekoje španjolske luke. Na rt svetoga Martina dojde Nj. Velićanstvo 15. decembra. Tu bude ostala vsikah do meseca marciuša, a onda se preko Krfa povne dimo. Carska jahta »Miramare« biti će i sada stavljena na službu kraljice.

Iz Pariza se telegrafirali 1. decembra: Nj. Velićanstvo carica i kraljica Jalzabeta stigla je jutros simo na izložni kolodvor (banhof) ter je već ob 9 1/4 vure odputovala vu Biarritz. Na orleanskom banhofu dočekal je i pozdravil Nj. Velićanstvo predjednik republike Faure, sa chefom svog vojnog štopa, generalom Tournierom. General Berzeviczy odvel je predsjednika kraljici. Iza razgovora, koji je trajal fertalj vure, pružil je predsjednik kraljici ruku ter ju odveo do salonskih kolah.

Sveto pismo vu sjajnom izdanju.

Parizka »Société anonyme« sprema se na izdanje svetog pisma, koje će sjajem svojih ilustracij nadkriti i glasovito izdanje Doréovo i vsa druga izdanja. Najglasovitiji slikari naše dobe: od Franceza Jean Paul Laurens, Benjamin Constant, Leon Gerome i James Tissot, — od Englezah Alma Tadema, John Burus, Sir William Hunt i Hubert Herkomer, — od Nemcov Adolf Menzel, Vilim Stuk i Maks Klinger, — od Holandezah Jozefa Israels, — od Danaca Severin Kroyer, — od Čeha Vaclav Brozik, — od Magjarah Munkácsy Mihály pozvani su, da izrade niz ilustracijah za to izdanje. Vaclav Brozik dobil je poziv, da izradi pet slikah, koje se tiču knjige o kraljevih, a predstavljati će: Prorok Ilja probudjuje udovičina sina; s neba poslani ogenj spaljuje Ilijini aldov; Achabova smrt; smrt Jezabelina i Očajanje Athalije. Vsaki umjetnik more da izradi slike ili vu ulju, ili vu akvarelu, ili

bilježil, raznovrstne kvake, koje su drugomu redu bile na vlas slične, zatim opomene. a na koncu su svi professori jednoglasno rekli, da je u me moral sam on črni Bog budi znami vlesiti. Dakako ov črni je imal modre oči i plave lasi te mi se je iz latinskih i grčkih knjigah u lice tak podsmehaval, da me je svega zmešal i ja sam od dana do dana postajal bedasteši! Ako sam dievojku iz daleka spazil, tak mije izbilja krv u lice navrela, kak u Hebelovoj pjesmi stoji, a ako je pri stolu bila u mojoj blizini tak sem vilicom zabol u juhu a žlicom sem posegnul za mesom na zelju. Ako me je nagovorila tak mi je jezik opal u želudac, ali na samom sam znal tak duge ljubezne govore si držati, da sam se samo moral čuditi nad mojem zaniemenjem pred njom.

To je tak išlo nekoliko tjednih, dok je Tonček toj celoj bedastoći konec napravil.

Kad sam najme jedne večeri prije večerje u štali sedel i zamišljeno premišljaval kak konji zoblju i gubce si u vodu namaču, veli izmed sivca i šarge najedan krat Tonček:

»Čuju, sad pak njim ipak moram nekaj povieriti, jer me već preveć tiska. Nek

si samo premisle, Bertica je bila dvie godine u ludnici, a bude opet nora čim se zaljubi, jer zaljubiti i ženiti se je i onak već pol norosti a ne i ciela. Ali to za Boga nek nikomu nepovedu! Jer bi sirota drugač mogla svoju službicu zgubiti, ako bi gospon ili gospa zeznali gde je bila dvie godine dugo siromaška dievojka.

Ovak je Tonček izmed sivca i šarge govoril, a konji su mu glavami kimajuć ozbiljno povladjivoli, da istinu govori, mene pak je ta viest tak za srdče prijela, da nemrem povedati.

Dok sam još mali dečko bil, nisam poznal vekše slasti nego miništravati i pod zvnikom za vuže se loviti i nihati. Netko je jednoč na turnu uže zlobuo gore potegnul a mene mihajućega se takaj tak, da sem gore na drveni tulec glavom vudril dader je sve pucalo i na pol bez sviesti dole opal. —

Baš takov vudarec je sada moje siromaško srdče dobilo, baš tak sam iz ugodne ljubavi naglavce opal u blato čoviećanske nevolje.

U kakovoj pogibelji se je siromašna Bertica nahadjala i to kroz mene. — Jedna

rieč, jedan pogled, jedan rukotisk ili dapače jedan kušec bil bi lahko dievojku norom učinil. Kak dobro je to bilo, da joj moje veržuse još pokazal nisam i da sam mojega prvoga ljubovnoga lista od četirinaest dni još u zepu nosil!

Svu moju žalost sam sad pogutnul i pritislul dole te sam iz pomilovanja siromašne Bertice pustil si srdce krvariti, dok se makar do kraja i konca zkrvari.

I sad sam se od tog dana hitil na moje knjige te sam od zdvojnosti pričel se tak učiti, da mi se je glava kadela, a moji professori su i opet pričeli glavami kimati, kad su videli kak ja jednu sčrbu za drugomu izbrusujem i one kvake u njihovih knjizicah, koje su bile posve drugomu redu slične, opet izravnujem tak, da su bile jednake kak svieća.

Da bi pak Berticu zaljubljenom bil poglednul ili joj dapače zaljubljenom rieč progovoril, toga sam se od sad čuval kak ruka gorećega pečatnog voska, — em sam iz Tončekove pripoviesti mogel razmeti, kak lahko ovakovi ljudi u svoju norost natrag opadnu — riečju obnore.

I nut zvriemenom je moje srdce opet

vu guachu, ili napokon samo kakti risarije. Brozik je odebral izradbu vu ulju ter je prvu sliku već i dovršil. Vse slike imadu propisanu veličinu od 30 X 40 centimetra. Sveto pismo započeti će izlaziti namah iza nove godine.

Orijaški globus.

Medju privlačive stvari, koje će mamiti svēt na buduću svjetsku izložbu vu Parizu, spada i orijaški globus, kaj ga je zasnoval zemljopisec Reclus. Promjer zemaljske grugle iznosil će 33 metra, od prilike dva puta koliko je visoka hiža od pet kondignacijah, a obseg 100 meterov. Risarije dogotovil je Reclus već zdavnja, ter ih je izložil inžinirrom i graditeljem na pregledbu. Na površini kruglje, koja 400.000 pul menjša naše zemlje načinit će se najveškom točnošću vu reliefu gore i doline, visočine i nizine. — Vještim sjenkanjem bit će predočene i uzvisine od 600 do 800 metrov tak, da će se moći viditi čeli utisak zemlje iz visine, vu koju nije predrlo do vezda ljudsko biće.

Produkcija petrolejuma.

Sjedinjene države amerikanske i Rusija, to su, kak je poznato, dva glavna zviranjka produkciji petroleuma. Prošle godine prva je od ovih država proizvela 53 milijuna lagvov po 189 litrov, a druga 38 milijuna.

Ukupna produkcija na celom svētu proračunana je na 95 milijuna lagvov, to jest na 17.965 milijuna litrov. Valja uvažiti i to, da se velika količina petroleja troši vu mjestu proizvodnje ter neulazi vu statistiku.

Produkcija ostalih zemljah, vu okruglih brojevih je:

Austro-Magjarska . . .	225.000 lagvov
Canada	802.200 »
India	296.000 »
Java	293.650 »

Sa menjšom produkcijom sljede iza toga ove države: Peru, Rumunjka, Njemačka (Prajzka), Japan i Italija.

Produkcija sjedinjenih država rasti će vu ostalom, kak se čini, jer geološki zavod javlja, da se ustraja dvadesetpet novih zdenocov vu pokrajini Apalaches. Dva od ovih zdenocov imali bi davati dapače 25.000 litrov na dan. Vu Peru raste produkcija silno, ima vu toj zemlji zdenocov, koji davaju do

135.000 litrov dnevno. Petrolejum rabi se sada obćenito za grijanje lokomotivah na peruanskih željeznica. I vu Rusiji raste broj zdenocov: njihov broj narasel je od 278 ljeta 1889. do denes na 622.

Erdeljske zlatne rude.

Posljednjih dana ustrojilo se je dioničko društvo »Fortuna« za kopanje zlata vu erdeljskih zlatnih rudnicah. Društvo imade temeljnu glavniču od 1 milijuna forinti, ter kani kupiti najboljše erdeljske zlatne rudnike i vu njima zapučeti kopanja. Do sada nabavljen je rudnik Sv. Andrije vu Bucsumu blizu Abrudbánya, vu kom po vngobrojnih próbah jedna tona kovina sadržava 23 grama zlata, a uza to kopa se i čisto zlato vu kolikocah po više kilograma. Prema tomu ovaj je rudnik prisposodobiv glasovitim transvaskim zlatnim rudnikom. Tamo imade takodjer slabijih i jakših rudnika, pak i takvih, koji dioničarom nose preko 100% dobička. I minule godine ti su rudnici proizveli 2 milijuna unca zlata, vrédnog više od 80 milijuna.

Na čelu dioničkog društva »Fortuna« za kopanje zlata vu erdeljskih zlatnih rudnicah stoji jedan od prvih kavalira, jedan najbogatših magnata Magjarske, — knez Bathyányi-Stratlmann, koji se nebi bil vpustil vu to poduzeće, da nije uvjerem o uspjehu. Uz njega stoje bivši generalni konzul sjedinjenih država vu Budimpešti, Mr. Hammond, Mr. Jamus Langermann, koji je pet godina stanoval vu Tranvalu ter je i danas dioničar tamošnjih rudnika, grof Nikola Berchtold, grof Gejza Festetich i načelnik abrudbányjski bivši zastupnik Béla Boér koji vrlo dobro poznaje tamošnje lokalne odnošaje.

Dioničko društvo ustrojilo se je s podpuno uplaćenom temeljnom glavnicom; — dionice je preuzel konzorcij, koji će jeden del od njih za 500.000 forinti prez vsakog prida izložiti na tržište, pak će time občinstvu pružiti sgode, da podupre i osjegura proizvodnju zlata vu Magjarskoj, a sebi novi zviranjek prihoda.

Dobre žepne i stěne vure za fal cène moći dobiti pri *Pollak Bernatu vurar* vu Čakovcu (Pijac, Šparkassa). Pri njem se *uzimljeju vure takaj* za popravke za fal cènu.

posve ozdravelo, a kad su se u višjih tečajih mi nauki nagomilali i professori su danomic sve više i više iz kathedre razlagali, onda sam se pričel i ja jedno malo više znojiti nego prije, te misliti na zeleni stol — rigorozum — a u tom komešanju, med profesorah razlaganjem, znojenjem i zelenim stolom sam i na Berticu posve zaboravil.

Kad sam nekoliko godinah zatim opet u taj varoš došel — dakako onda ne već kakti dijak — sretnem na jedan krat Tončeka, gde voz slame sa sivecm i šargom vozi te ga zapitam gde i kak je Bertica i jeli nije opet obnorela.

Na to Tonček potegne vojke i veli: »Oha! A kad su konji stali, reče potajno se smiešec: »Dobro joj ide. Ona je otišla za mlinara K. zamuz i već ima dvoje diece.«

Sad mi je opet, kak prije šest godinah krv navrela u glavu, ali mi Tonček rieč presece.

»Nikaj se zato nek nesrde, da sam njih nalagal« — reče sad — »Bertica nije ni-

kada nora bila, ali oni su skoro radi nje postali i bili bi skoro uslied toga svoje nauke na klin obesili, tu sam se anda moral nutar zmešati. Znaju takovi mladi dijaki, kakov su onda oni bili netrebaju nikakove drage, koje im glave obračaju i sviedoče zapackaju! Oni se moraju učiti za da potlam iz njih nekaj pravoga postane. A kad su već nekaj pravoga, onda su i spametniji pak si netraže žene med služkinjami i keltericami, koje knjim baš tak pasaju, kak ja k-fürstici Pampsti. Bertica je bila dobra i poštena služkinja pak je i vrlo mlinarica postala. A jeli bi ju oni za svoju ženu bili vzeli, to je pri vas zlenka mladičih veliko pitanje. Neka samo veseli, da su negda i stari konjski sluge pametniji od mladih vetrenjastih diackérov! Hii!»

Tonček me je stím ostavil tu stati i da nisam kakti pametan čoviek liepo domov otišel, tak bi još danas ves zabezeknut tam stal. —

Em. Kollay.

Nekaj za kratek čas.

Nova škola.

Kritičar: »Im vi ste naslikali (namalali) drěvje modrom farbom.«

Slikar (malár): »Nu je, zeleno drěvje vidite vsaki dan.«

To je pravo.

A: »Vi velite, da imate toliko brige — kaj vaša děca nikaj ne zaslužuju?«

B: »Zaslužuju — batine.«

Vkanila se.

Mlada devojka išla je zamuz za vdovca. Osem dni po vjenčanju jako se je raztuzila. Kad su ju zapitali kaj joj fali, odgovorila je: »Navěk sam čula govoriti: kad pojde koja za grofa, da je grofica, za kapetana, da je kapetanica, pak tak sam i ja mislila, kad pojdem za dovca, da budem vdovica, a vezda žalostna vidim, da sam se vkanila.«

Naravno.

Gospa: »Vaš dravec more vas samo onda pohadjati, ako vas kani za ženu vzeti.«
Kuharica (oštro): »O prosim, još ni jednoga nisem imala, koji me nije hotel vzeti.«

Vu obrani.

Sudec: »Čemu si donesel tu batinu pred sud?«

Obtuženi: »Naj oprostiju gospodin sudec, na cedulici, koju sam dobil, stoji napisano, naj ponesem sobom, čim se morem braniti, a ja sam mislil, ako ne bu ova batina dosta, bogme ne bu niti sekira.«

Dober odgovor.

Gigerl: »Kaj vam vaša debeloča nikaj nije neprilična?«

Muz: »Prav niti malo, samo me srđi, kaj me vsaki bedak zato pita.«

Na selu.

Vučeni gospon: Ljudi govoriju, da meglovito vreme škodi bilinam.

Muzek: Istina je! Meni je jedne noći za meglovitoga vremena vkradjeno pet vreć krumpira.

Glád Ferencz.

Težki posel.

X je obedoval i medfutim je novine čital. —

Y ga je ovak zapital: »Prosim te ljepo kak je moći najedenput jesti i čitati?«

X je ovak odgovoril: »S jednim okom čitam, s drugim pak jedem.«

Doktor i betežnik.

Betežnik: Dragi gospon doktor! ja poznam njihovu veliku znanost, naj mi pověju kaj delaju oni onda, kad veliku hunjavicu imaju?

Doktor: — Kišem.

Kapitan i soldat.

Kapitan: Ti osel, misliš kaj je orakamu vu stegni pamet?

Soldat: (cigan) Ah, kaj bi mislil, im su njihove stegne tak ténke, kaj niti pamet nebi vu nje vlezla.

K. A.

LOTERIJA Buda 5-ga decembra 1896.
25 57 20 75 54

Gabona árak. — Ciena žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frttól	frtíg
Buza	Pšenica	7-25	—
Zab	Zob	5-30	—
Rozs	Hrż	6—	—
Kukoricza ó	Kuruza stara	4-30	—
» » uj	» nova	4-20	—
Árpa	Ječmen	4-20	—
Fehér bab uj	Grah beli	6—	—
Sárga » »	» žuti	5-75	—
Vegyes » »	» žmėšan	4-50	—
Lenmag	Len	8—	—
Bükköny	Grahorka	4-50	—

Odgovorni urednik

MARGITAI JÓZSEF.

Glavni suradnik

GLAD FERENCZ.

Nyiltér.*

E rovat alatt közöltékért sem alakí, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelőséget a Szerk.

Fouárd-selymet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. a legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes *Henneberg selymet* 35 krtól 14 frt 65 kr. méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott damasztolt stb. (mintegy 240 különböző minőségben, 2000 szín és mintázzal s a t.) megrendelt áru *postabír* és *vámmentesen* a *házhöz szállítva*, mintákat postafordultával küld: **Henneberg 6** (es. és k. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Svájczba címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 2

Hirdetések.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hiroves hánszer ellenlitt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megvizsgálta, rájodolodolapító bedorás-
lésként alkalmazták köszvényed, csuszad, tagszagszagsal és meg-
hüleseknél és az orvosok által bedorásolásra is mindig gykraiban
rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gykraora Horgony-
Liniment elvezés alatt, nem tilkos szer, hanem igazi **pepszer**
hánszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr.
70 kr. és 1 frt. árgvenkénti árban majdnem minden gyógy-
szertárban kieszletben van. Forrástár: **Török József**
gyógyszertárnél **Budapesten.** Beviszárás alkalmával igen
gyvatosak legyünk, mert több kisebbbetűk utánzat van
forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni,** az minden
egyves átvéget „Horgony” vedjegy és Richter özegyzés
nékül mint nem valódit utasítsa vissza.
RICHTER F. A. D. és társa, es 48 kr. udvari szállító, RUDOLSTADT.

4717. tlk. 1896.

Árverési hirdetmény kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíróság mint teleggönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zakál Henrik ügyvéd végrehajtónak Hozján Istvánné született Jug Rozália postaszolga neje nagy-kanizsai lakos végrehajtást szenvedett elleni 64 frt 85 kr. tőkekövetelés és

járlékei iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék a csáktornyai kir. járásbírószág területén levő gardenoveczi 31. tlkv. 38. hrsz. a. ingatlan legelő és erdő illetősséggel együtt az árverést 727 frt kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1896. évi december hó 29. napján délutáni 3 órakor

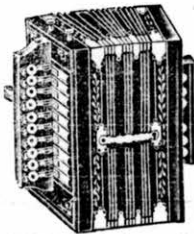
az őrségi községbíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becserának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattni.

A kir. járásbírószág mint tlkvi hatóság. Csáktornya, 1896. évi november 11-én.

649

1—1

Csak 4 1/2 forintért

szállítom világhírű

„BOHEMIA“

vonóharmonikámat, mely **hosszu** billentyűkkel és **gyönygház** ablakocskákkal van ellátva, ugyszintén 2 kettős fuváló 11 soros erős bőrel, valamint elpusztíthatlan bronz-védcsarkokkal

A billentyűk lemezeken állanak, miáltal gyönyörű orgonaszerű hangja van.

40 billentyűs 2 reg. és nagy. 15 1/2 × 33 cm. = 4 1/2 frt
60 » 3 » » 17 × 34 » = 5 1/2 »
80 » 4 » » 17 1/2 × 34 1/2 » = 6 1/2 »

Hozzávaló iskola magántanulásra ingyen. Csomagolás és szállítási díj 60 krajczár. — Árjegyzék díjmentesen.

SCHUSTER C. A. harmonikakészítő,

603 **Graslitz,** Csehország. 13—20

Széküldés utánvétel mellett. Becserelés elfogadtatik.

Összeköttesés viszontlárusítókka kerestetik.

950/vh. szám 1896.

Árverési hirdetmény.

Atulirt bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. járásbírószág 1896. évi 8357/p. 96. számú végzése következtében dr. Kemény Fülöp perlaki ügyvéd által képviselt Böhm Fáni m.-csányi lakos jávára Márton Balázs és társa u. o. lakos ellen 60 frt s jár. erejéig 1896. évi novem-

ber hó 4-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 955 frtra becsült 2 kanczaló, 3 szekér, 2 kukoriczakas, kukoricza és szénából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak

Mely árverésnek a perlaki kir. bírószág 9025/p. 1896. sz. végzése folytán 60 frt tőkekövetelés, ennek 1896. évi augusztus hó 10. napjától járó 6% kamatai 1/3% váltóidij és eddig összesen 30 frt 20 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig, a helyszinén, vagyis M.-Csányban leendő eszközzésére

1896. évi december hó 19. napjának d. u. 2 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi XL. t.-cz. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becserón alul is el fognak adatni. 656 1—1

Kelt Perlakon, 1896. december hó 6-án.

Stern Frigyes,
kir. bir. végrehajtó.

4823. tlk. 896.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbírószág mint teleggönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zakál Henrik ügyvéd által képviselt Zrinyi Viktor végrehajtónak Pergár István csáktornyai lakos végrehajtást szenvedett elleni 110 frt, valamint a csáktornyai takarékpénztárnak 104 frt tőkekövetelés és járulékei iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék a csáktornyai kir. járásbírószág területén levő 271. tlkv. 474/b. hrsz. a. ingatlan 512 frt, és a csáktornyai 1088 tlkv. 474/a. hrsz. a. ingatlan az azon levő 6. népsor szám alatti házzal 738 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1896. évi december hó 28. napján d. e. 10 órakor

a csáktornyai kir. járásbírószág tlkvtárában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becserának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattni.

Kir. járásbírószág mint tlkvi hatóság.

Csáktornya, 1896. évi november 20-án. 650 1—1

SZIVATTYUK,
mindennemű, házi nyilvános, mezőgazdasági és iparczélókra.

UJDONSÁG!

Bower-Barff-féle szabadalmazott inoxydálási módszer szerint inoxydált szivattyuk rozsdá ellen védve.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

W. GARVENS, Wien.

MÉRLEGEK,

legújabb javított rendszerű **tizedes százasos és hidmérlegek** fából és vasból, kereskedelmi közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari czélókra. **Embermérlegek, mérlegek házi használatra, barommérlegek.** Commandit-társaság **szivattyu és mérleggyártása.**

I., Wallfischgassa 14. sz. Schwarzenbergstrasse 6. sz.

Nagy karácsonyi vásár!!

A közeledő karácsony alkalmával rendkívüli **nagy árucsalást** rendezek, hol a raktáromon levő árukat oly **olcsó árra leszállítottam**, mely még eddig nem létezett, hogy vevőimnek kedvező alkalmat nyújtsak a **karácsonyi ajándékok olcsó beszerzésére.**

	frt kr.		frt kr.
1 drb flanell kendő minden színben	csak —.25	1 drb ¹⁰ / ₄ doublé posztó kendő sötét színben	csak 2.90
1 drb tiszta selyem kendő minden színben	csak —.70	1 hat sz. tiszta vászon kávés garnitúra mintázott	csak 2.95
1 drb pepita selyem kendő	csak —.85	12 drb tiszta vászon zsebkendő színes szegéllyel	csak 3.—
1 drb ³ / ₄ téli posztó kendő	csak —.95	1 ruha 7 mt. téli ruhaszövet igen jó minőség d. sz.	csak 3.20
12 drb zsebkendő jó minőség színes szegéllyel	csak 1.—	1 hat személyes fehér dupla vászon damastterítő	csak 3.20
1 hat személyes kávés abrosz	csak 1.15	1 hat személyes tiszta vászon kávés garnitúra	csak 3.40
6 drb por kendő igen jó minőség	csak 1.10	1 drb ¹⁰ / ₄ téli posztó kendő	csak 3.60
1 drb ⁷ / ₄ himalája téli kendő világos színekben	csak 1.15	1 ruha 8 mt. volapuck barchet kit. minőség	csak 4.40
1 hat személyes damast terítő fehér	csak 1.55	1 drb 30 rőf jó minőségű chiffon	csak 4.45
6 drb damast törülköző feh. és feh. piros keret.	csak 1.80	1 drb ¹⁰ / ₄ himalája téli posztó-kendő	csak 4.50
1 hat személyes fehér damast terítő	csak 1.85	1 ruha 7 mt. fekete sima kelme dupla szél.	csak 4.85
1 ruha 7 mt. Loden minden színben duplaszélés	csak 1.85	1 drb 30 rőf kitűnő minőségű szepesi vászon	csak 6.50
6 drb vászon damast szalvetta	csak 2.90	1 drb 30 rőf kitűnő minőségű csillag vászon	csak 6.50
1 drb Jäger-féle férfi-ing és nadrág	csak 2.25	1 drb 30 rőf czérna canafás jó minőség	csak 6.75
1 drb ¹⁰ / ₄ téli posztó-kendő sötét s világos sz.	csak 2.50	1 drb 30 rőf victória vászon nagyon jó min.	csak 7.45
1 ruha 8 mt. flanell barchet minden színben	csak 2.55	1 drb 30 rőf valódi czérna vászon	csak 10.55

653 1—3

MAYER S. Csáktornyan.

4281. tk. 1896.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíróóság mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zakál Henrik ügyvéd által képviselt Petek Borbálya végrehajthatónak Szircz Mátyás végrehajtást szenvedő elleni 40 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék a csáktornyai kir. járásbíróóság területén levő örségi 780. tkv. 1108. hrsz. a. ingatlan 434 frt és örségi 427. tk. 126. hrsz. a. ingatlan 94 frt az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelelt ingatlan az

1896. évi december hó 30. napján délelőtti 10 órakor

az örségi községbíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárnak 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegélylaltatni. 648 1—1

Kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság.
Csáktornya, 1896. évi október hó 21-én.

Doktor sveukupnog liečnictva

i zubar

Manfred Glasgall, Varaždin,

lieči sve nutarnje, kao i bolesni zubih, te dogotavlja u vlastitom atelieru umjetne **zube i podpuna zubala.**

Ordinira svaki dan.

Zubarski atelier se u küci Koterbovoj, kraj crkve O. O. Franjevaca, na Franjevačkom trgu.

631

3—7

647

ÜZLET MEGNYITÁS!

1—1

Bátor vagyok a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy helyben

bábsütő üzletet nyitottam.

Üzletemben mindennemű **báb- és czukorsütemény**, valamint **karácsony-fára való csecsebecse** kapható.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, maradok teljes tisztelettel

Ujvári-u. 103. sz.

Bobánovics Kálmán, bábos.

Muraközi takarékpénztár részvény-társaság

Csáktornyan.

A muraközi takarékpénztár részvény-társaság előleg üzletének hatodik csoportját következő feltételek mellett alakítja meg.

1. Egy-egy részlet után hetenkint 50 kr. fizetendő, az első befizetés **1897. évi január hó 13-án** veszi kezdetét.

2. A befizetések csakis **208 hétre** terjednek.

3. A takarékpénztár egy egy 104 frttal befizetett **részlet** után közvetlenül a 208 hét lefolytával **114 frt 50 krt** fizet vissza.

4. Az ekképen 10 frt 50 krt kitevő kamat 5% kamatozásnak felel meg.

5. Minden részlet után az egész összeg **114 frt 50 kr. előleg** adatik.

6. A szokásos alapítási költség nem lesz fizetendő. Tekintettel azon körülményre, hogy gyűjtő- és előleg üzletünkbeni résztvevők **egymás irányában egyetemleges kötelezettségben nem állanak**, továbbá, hogy gyűjtő-üzletünk legalább is 12 héttel előbb lebonyolítatik, ezen üzlet ugy a részt- mint kölcsönvevőnek igen ajánlható.

A többire nézve gyűjtő- és előleg üzletünk 1887. évi február 17-én kelt szabályai mérvadók.

Ki ezen csoportban részt venni hajlandó, kérjük azt velünk levélben tudatni esetleg nálunk személyesen jelentkezni.

Csáktornyan, 1896. november 28-án.

644 3—3

A muraközi takarékpénztár igazgatósága.

4170. tlk. 896.

Árverési hirdményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbiróság mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Goricsánecz Ivánné szül. Bernáth Anna végrehajthatónak, özv. Goricsánecz Ivánné szül. Halabarecz Dorottya által képviselt kiskoru Goricsánecz Francziska végrehajtást szenvedő elleni 160 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék a csáktornyai kir. járásbiróság területén levő szt.-ilonai 259. tlkv. 28/b/1. hrsz. a. ingatlan 66 frt; 28/b/7. hrsz. a. 6 frt; 28/a/1. hrsz. a. 50 frt; 28/a/7. hrsz. a. 48 frt; 204/b/3. hrsz. a. 42 frt; 236/a/1. hrsz. a. 14 frt és 255/b/2. hrsz. a. 48 frt az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az

1896. évi december hó 23. napján d. e. 10 órakor.

a szt.-ilonai községbiró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattani.

Kir. járásbiróság mint tkvi hatóság.

Csáktornya, 1896. évi október 15-én.

652

1—1

951/vh. szám 1896.

Árverési hirdmény.

Alulírott bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi hogy a perlaki kir. járásbiróság 1896. évi 8462/p. 96. számú végzése következtében dr. Kemény Fülöp perlaki ügyvéd által képviselt Böhm Fáni m.-csányi lakos javára Gudlin Mátyás és társai u. o. lakosok ellen 85 frt s jár. erejéig 1896. évi november hó 4-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 550 frtra becsült 1 kanczáló, 1 szekér, 1 pajta, széna, 3 kukoriczakas és kukoriczából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. bíróság 9024/p 1896. sz. végzése folytán 85 frt tőkekövetelés, ennek 1896. évi augusztus hó 10. napjától járó 6% kamatai $\frac{1}{3}$ % váltódíj és eddig összesen 26 frt 65 krban biróilag már megállapított költségek erejéig a helyszínén, vagyis M.-Csányban leendő esz-közlésére

1896. évi december hó 19. napjának d. u. 3 órája

határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adatni. 657 1—1

Kelt Perlakon, 1896. december hó 6-án.

Stern Frigyes,

kir. bir. végrehajtó.

4715. tlk. 1896.

Árverési hirdményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbiróság mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zakál Henrik ügyvéd által képviselt Muraközi takarékpénztár végrehajthatónak Poszavec István végrehajtást szenvedő elleni 170 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék a csáktornyai kir. járásbiróság területén levő bottornyai 619. tlkv. 428. hrsz. a. ingatlan 25 frt; 434. hrsz. a. 82 frt; 929. hrsz. a. 103 frt; 1139. hrsz. a. 93 frt; 1611. hrsz. a. 53 frt; 1726. hrsz. a. 95 frt; 330/a. hrsz. a. 54 frt; 333/a. hrsz. a. 28 frt; a legelő-illetmény 75 frt az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1896. évi december hó 29. napján délelőtti 10 órakor

a podtureni községbiró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak

Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattani.

A kir. járásbiróság mint tlkvi hatóság

Csáktornya, 1896. évi november 11-én.

651

1—1

Fischel Fülöp (Strausz Sándor)

könyvnyomdája

Csáktornyan,

a legújabb gyorsajtókkal és diszes uj betűkkel van felszerelve.

Elvállal minden néven nevezendő

könyvnyomdai munkákat,

u. m. névjegyek, levélfejek, meghívók, eljegyzési-, esketési- és gyászjelentéseket, — számlák, körlevelek, hivatalos és magán nyomtatványokat, röpiratokat, műveket stb. stb.

➡ bármely nyelven és kivitelben ➡
a legjutányosabb árak mellett.

„FORTUNA“ Aranybánya-Részvény-Társaság.

PROSPECTUS.

„Fortuna“ Aranybánya-Részvény-Társaság ez év november hónap 19-én Tokaji Nagy Lajos kir. közjegyző közbenjöttével és hivatalos helyiségében

2,000.000 korona teljesen befizetett részvénytőkével

részvénytársaság alakult, melynek célját az erdélyi elhanyagolt aranybánya-
ipar fellendítése képezi, első sorban pedig a Szent-Endre nevű aranybánya megvé-
tele és kiaknáztása.

Erdélyben kétezer esztendő óta foglalkoznak az emberek aranybányászattal
s egész nagy vidék kizárólag abból él. Ennek dacára a bányászat a leghihetete-
lebb módon primitív. Egy bányának sinces üzemi tőkéje, egynek sincesnek gépei,
a zuzómalnok pedig oly tökéletlenek, hogy a kőben levő aranyak több mint a fele
veszendőbe megy.

S ez eljárás mellett is több mint 14 métermázsza aranyat produkál három
millió korona értékben az a kiesetlen való bányászok, melyet apró emberek,
iparosok paraszokok tartanak fenn. Csak néhány bánya van erősebb, meg pedig kül-
földi keznek. E külföldiek, nem ismerve a viszonyokat, néhány gyengébb bányát
vásároltak össze s ennek dacára is nagy jövedelmeket értek el, 20-30 százalékokat
osztottak föl, sőt annál többet.

Deje, hogy a hazai tőke ezekkel a bányákkal foglalkozzék, sőt kötelessége,
mely kötelességnek teljesítése nagy anyagi hasznot is biztosít.

A társaság, mely az imént megalakult, a Szent-Endre-bánya megvétele-
szerződést kötött, s első sorban ezt a bányát szándékozik üzembe venni. E bánya
Bucsum községben fekszik. Abrudbánya város közvetlen közelében. Tözsomszédos
a Szent-Endre bányával a Concordia bánya, mely több millió forint értékű aranyat
adott. A Concordia-bánya részvényesei jobbra vidékbeli parasztszereket, üzlet-
kéjként nincsen, mert a nyert aranyon minden héten elosztanak s gépek sincesnek,
mégis husz esztendőn keresztül évente 400-600.000 koronát osztottak egymás
között tiszta haszon gyanánt.

A Szent-Endre bányában ugyanazon aranyerek jönnek elő, melyek a Con-
cordiában, s az új társulat megfelelő üzletkével és a legújabb rendszerű zuzómal-
nokokkal fogja folytatni az üzemet.

Nyolcz aranyér fel van már a Szent-Endre bányában tárva, mind olyanok,
melyek a Concordiában is ismeretesek, s melyek emitt is aranyban gazdagok, s
ugyanolyan arany mennyiséget fognak adni, mint a Concordia.

E bánya felől St. Ludvig Rainer bécsi ismert szakértő és volt aranybánya-
igazgató, ki azt készser is megvizsgálta, következő nyilatkozatot teszi:

„Az V-ik telerről jelentésembe befejezett s általam sajátkezűleg leszedett
anyag 23 gr. finom aranyat adott egy tonnára, melyből 174 gr. fonsorítható arany
volt 2853 gr. értékben, 56 gr. pedig kötött állapotban levő arany 840 gr. érté-
ken. Gyakorlatban ebből 70% azaz 2585 grt érték lesz kinyerhető.“

Igyancsak ő a következőket írja:

„Tőkével rendelkező és észszerűen vezetett bányavállalatok számára
Erdély rendkívül hálás talaj, csak érteni kell bevérni türelemmel a ked-
vező pillanatot, s adandó alkalommal gyorsan cselekedni... Azon szilárd
meggyőződéssel zárom jelentésemet, hogy a Szt-Endre bánya rövid idő
alatt az ország nagy és jövedelmes bányavállalatai közé méltán lesz sor-
olható.“

A bánya öt közép bányatárból áll s több mint 75.000 négyszögméter felület-
tel bír, úgy, hogy sok esztendőre elegendő zuzóanyagot bír szállítani.

A „Fortuna“ részvénytársulat 2.000.000 korona alaptőkével alakult meg,
ugy, hogy elegendő üzleti tőke álljon rendelkezésre és a szükséges gépek, zuzó-
malnok a legjobb rendszer szerint megépíthetők legyenek. Az alakuló közgyűlésen
az alulírott igazgatóság és felügyelő bizottság választottat meg.

A zuzómalnok úgy lesznek berendezve, hogy naponta 80 tonna érczet dol-
gozzanak fel.

E művelet mellett a társulatnak rendkívül fényes prosperálás ígérkezik. A
minden kétséget kizáró fenti adatokra támaszkodva, a várható haszon a következő
számításokat mutatja:

Egy tonna ércz átlag 51 korona 70 fillér
Értékű aranyat ad, vagyis 80 tonna ércz 4136 korona — fillér
Értékű aranyat.

Tonnánkénti költség (az összes kiadások betudásá-
val) 12 korona 960 korona — fillér
Marad naponta 3176 korona — fillér

Ez kitész 350 munkanapon át (az üzem folytonos) kerek 1.111.600 koronát.

E számításnál azonban csak a zuzóérczben található arany vételtét tekint-
tetbe; mind a mellett egy a Szent-Endre bányában, mint a tözsomszédos Concor-
diában tömérédek szabadarany fordul elő. Ha tehát ennek értékét a fenti összegnek
csak 25%-ával számítjuk vagyis 277.900 koronával, akkor is mindezek szerint
1.381.500 koronányi évi tiszta haszon mutatkozik.

A nyéronyi porarany e számításban szintén nem vételtét tekintetbe. Ennek
értéke is emelni fogja a fenti összeget 8-10%-kal. Ha tehát a várható évenkénti
tiszta hasznot

1.200.000 koronára

teszszük, úgy ez szigorúan szolid alapon nyugszik, minden előre nem látottak te-
kintetbevétele mellett. Ezek szerint minden kétséget kizáróan a részvénytőkének
60%-nyi jövedelmezősége tökéletesen biztosítva mutatkozik.

A „Fortuna“ Aranybánya-Részvénytársaság az alakuló közgyűlésen elfo-
gadott alapszabályok szerint 2.000.000 korona teljesen befizetett alaptőkével,
egyelőre 30 évi időtartamra alakult meg. E 2.000.000 korona részvénytőke fel-
osztatik 80.000 darab 25 korona névértékű részvényre.

Az osztalék felosztása, valamint a társaság nyilvános tanácskozásai minden
4 hónapban történnék, és az eredmény az összes magyar, osztrák és németországi
nagy lapokban fog közzététetni.

Az igazgatóság:

Hg. Batthyány-Strattmann Űd., Boér Béla, Gr. Festetics Géza,
elnök. Abrudbánya polgármestere.

Gr. Berchtold Miklós, Hamond Ed. P. T., Langerman James W. S.,
az északamerikai Egyesült-Államok San-Franciskóból
volt főkonzulja.

A felügyelő bizottság:

Kálnoki Henrik, Hoitsy Jenő, Grátzy János.
elnök.

ALÁÍRÁSI FELHÍVÁS.

E prospektus alapján alírott syndikátus az ez évi november
19-én 2.000.000 korona teljesen befizetett részvénytőkével megalakult
és a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszéknél bejegyzett

„FORTUNA“ Aranybánya-Részvény-Társaság

40.000 drb 25 korona névértékű részvényre ezennel aláírási felhívást
boesátanak ki.

A „Fortuna“ Aranybánya-Részvénytársaság 2.000.000 korona
alaptőkével egyelőre 30 évi időtartamra alakult meg. E 2.000.000
kor. részvénytőke felosztatik 80.000 drb 25 kor. névértékű részvényre.

A részvényeket 25 koronával = 12 frt 50 kr. boesátjuk a köz-
zönség rendelkezésére, hogy így a kevésbbé vagyonos közönség is részt
vehessen ezen nyereségteljes vállalatban.

A Szent-Endre bányából származó aranytartalmú kővek példá-
nyai a „Fortuna“ Aranybánya-Részvény-Társaság irodájában Budapest,
V., Fűrdő-utca 4. sz. a hivatalos órák alatt d. e. 9-1-ig és d. u.
3-6-ig megtekinthetők.

A részvénytársaság 80.000 drb részvényéből részben az igazga-
tóság, részben pedig az alírottak által képviselt syndikátus 40.000
drbot egyelőre maguknak tartanak meg.

Az aláírások a »Fortuna« Aranybánya-Részvény-Társaság rész-
vényeire folyó évi

december hó 12-től bezárólag december hó 20-ikáig

tartanak. Aláírási bejelentéseket és befizetéseket elfogad a „Fortuna“
Aranybánya-Részvény-Társaság irodája: Budapest, V., Fűrdő-u. 4.

Az aláírásnál minden egyes aláírt 25 korona = 12 frt 50 kr.
névértékű részvényre 12 korona = 6 frt fizetendő le. A többi 6 frt
50 kr. egy hónappal később, vagyis 1897. január 15-ikéig teljesítendő.
Az aláírók jogosítva vannak azonban az egész részvényösszeget is
azonnal lefizetni, mely esetben a végleges részvények is megjelenésük
után azonnal kiszolgáltatnak. 655 1-1

Magától értetődik, hogy az alírottak által képviselt syndikátus
fentartja magának azt a jogot, hogy az aláírásokat a jegyzések mérve
szerint lezállítsa. A jegyzésekre esetleg jutó részvények mennyiségét
lehetőleg gyorsan fogja az aláírókkal közölni. Budapest, 1896. decz. hó.

A „Fortuna“ Aranybánya-Részvény-Társaság.

1896. december

A „FORTUNA“ Aranybánya-Részvény-Társaság részvényeladási syndikátusának

Budapesten,
V., Fűrdő-utca 4.

Alírottak a mellékelt prospektus aláírási felhívás értelmében
a „Fortuna“ Aranybánya-Részvény-Társaság részvényeiből ezen-
nel drb, azaz drb 25
korona névértékű részvényt veszek és kötelezem magam jelen
aláírással egyidejűleg minden 25 korona névérték után 12
koronát, összesen koronát, a további részvényenkint 13
koronát, azaz koronát pedig legkésőbb 1897. január hó
15-ig a „Fortuna“ Aranybánya-Részvény-Társaság hivatalos he-
lyiségében (Budapest, V., Fűrdő-utca 4. sz.) készpénzben lefizetni.

Aláírás:

Czím:

Ez a levél kellek kitöltve és aláírva „Fortuna“ Aranybánya-
Részvény-Társaság czimére (Budapest, V., Fűrdő-utca 4. szám)
beküldendő.